

Prezident Kitabxanasının “Bakı” elektron resursu istifadəçilərə təqdim edilmişdir

Mayıl Əhmədov,

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasının direktoru

Bakı müstəqil Azərbaycan Respublikasının paytaxtı, böyük elmi-mədəni və sənaye mərkəzidir. Bakı tarixinə, ərazinin böyüklüyünə və əhalisinin sayına görə Şərqi qədim və ən böyük şəhərlərdən biridir. Harada doğulmasından, harada yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlı Bakını özünün doğma şəhəri hesab edir.

Şəhərin Abşeron yarımadasında coğrafi-strateji mövqedə yerləşməsi və zəngin karbohidrogen ehtiyatlarına malik olması onun keçmişlə müasirliyin vəhdətində meqapolis kimi formalaşmasına səbəb olub.

Bakı hələ şəhər infrastrukturunun formalaşmasından öncə də regionda marağı olan dövlətlərin, səyyahların və missionerlərin diqqətini cəlb edib. Bakı qədim dövrdən yaşayış məntəqəsi kimi məşhurlaşmış, orta əsrlərdən etibarən şərq-qərb, şimal-cənub nəqliyyat dəhlizinə çevrilib, tranzit liman şəhəri kimi formalaşmış. Müxtəlif dövrlərdə Şirvanşahlar dövlətinin, Bakı xanlığının, Bakı quberniyasının, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin və Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasının paytaxtı olub.

Dünyanın paytaxt şəhərləri arasında özünəməxsus yeri olan və multikultural dəyərlərin qorunub saxlanıldığı Bakı şəhəri müstəqil Azərbaycan dövlətinin paytaxtı kimi sürətlə inkişaf edib, müasir memarlıq abidələri ilə daha da zənginləşib. Paytaxt Bakı bu gün müxtəlif ölkələrdən gələn turistlərin və iş adamlarının daha çox bəyəndikləri bir məkana çevrilib. Bakıda bir çox dövlətlərin diplomatik korpusları, beynəlxalq təşkilatların və xarici şirkətlərin nümayəndəlikləri yerləşir. İstər Azərbaycan vətəndaşları, istərsə də xaricdən ölkəmizə gələn qonaqlar Bakı haqqında daha ətraflı məlumat əldə etmək istəyirlər.

İstifadəçilərin bu informasiya tələbatını nəzərə alaraq, Bakı şəhərinin tarixi keçmişi, müasir vəziyyəti haqqında onlara dolğun, sistemli və dəqiq məlumatın çatdırılması məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsinin Prezident Kitabxanasının əməkdaşları Azərbaycan, ingilis və rus dillərində “Bakı” elektron resursunu işləyib hazırlayıblar.

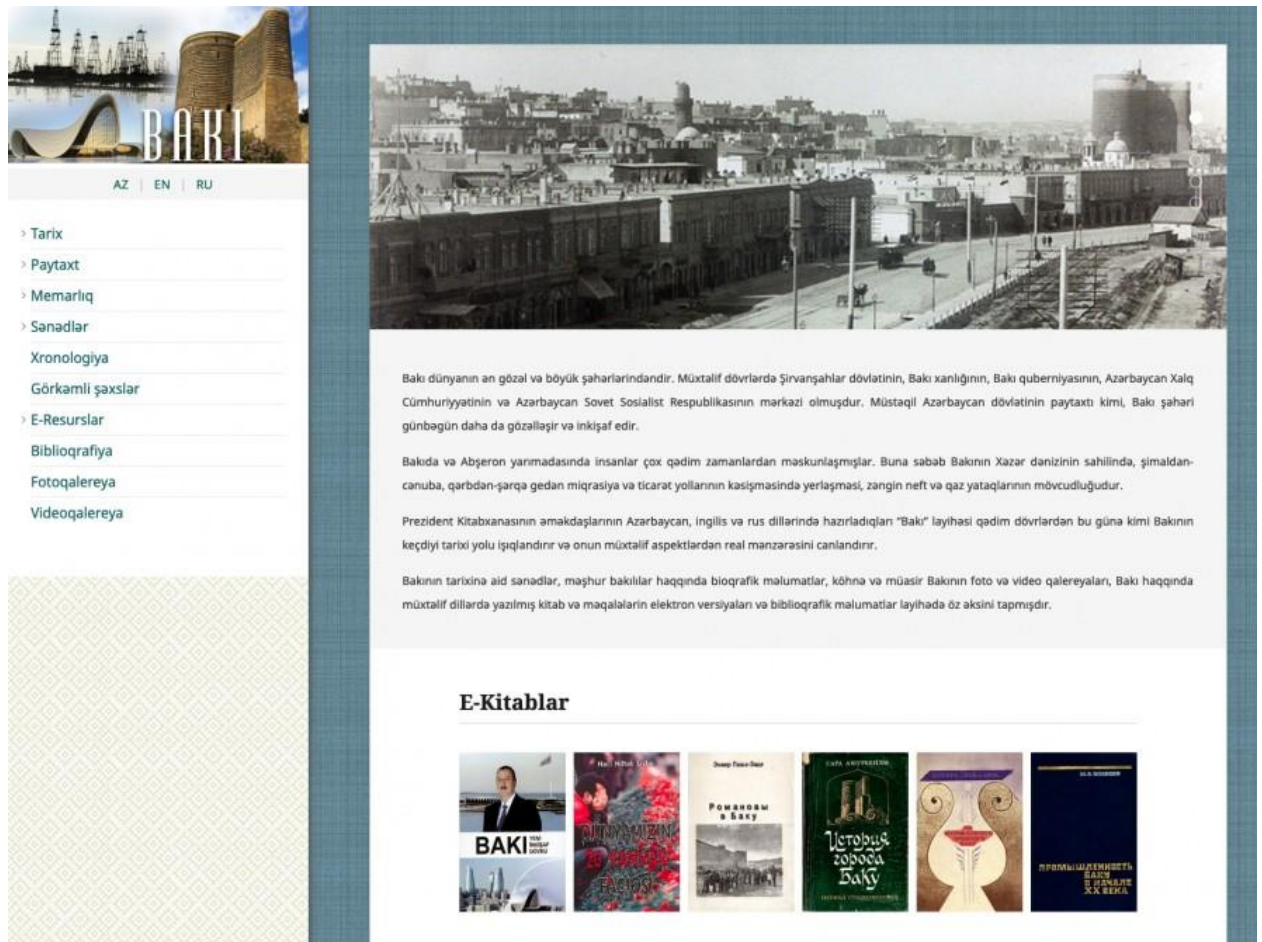
Prezident Kitabxanasının fondlarına daxil olan materiallardan istifadə edilməklə hazırlanan bu resursun kontenti 10 fəsildən, 40 bölmədən ibarətdir.

2019-cu il aprelin 17-də kitabxananın saytında yerləşdirilən elektron resursun 14 bölmədən ibarət birinci fəslə “Tarix” adlanır. Bu fəsildə Bakı tarixinin ən qədim dövrdən günümüzdə qədər bütün mərhələləri xronoloji ardıcılıqla ayrı-ayrı mətnlərdə istifadəçilərin nəzərinə çatdırılır. Həmin fəslin “Səyyahlar Bakı haqqında” bölməsində müxtəlif vaxtlarda Abşeron yarımadasında və Bakıda olmuş səyyahların şəhər haqqında təəssüratları öz əksini tapır.

Resursun ikinci fəslə “Paytaxt” adlanır və 8 bölmədən ibarətdir. Həmin bölmələrdə Bakı şəhərinin inzibati-ərazi bölgüsü, əhalisi haqqında dolğun məlumat verilib, şəhərin iqtisadiyyatı, təhsil, mədəniyyət, turizm və idman sahələri ayrı-ayrılıqda təhlil edilib. Bu fəsildə, həmçinin Bakı şəhərinin rəmzləri və atributları haqqında materiallar tarixi ardıcılıqla işıqlandırılıb.

“Bakı” elektron resursunun “Memarlıq” adlanan fəslə 5 bölmədən ibarətdir. Bu fəsildə Bakının qədim dövrlərdən başlamış müstəqillik dövrü də əhatə olunmaqla şəhər memarlığının inkişaf mərhələləri xronoloji ardıcılıqla əks etdirilib. Bakının ən qədim hissəsi olan İçərişəhər və onun dünya və ölkə əhəmiyyətli tarixi-memarlıq abidələri haqqında bu fəsildə əyani təsvirlərlə ayrı-ayrılıqda məlumat verilib. XIX əsrin sonu, XX əsrin əvvəllərində Bakının bir sənaye şəhəri kimi formalaşdığı dövrün memarlığına ayrıca bölmə həsr edilib. Sovetlər dövründə Bakı şəhərinin görkəmi bir sıra nadir memarlıq inciləri ilə daha da zənginləşib. Bakı memarlığının həmin dövrü də ayrıca bölmədə işıqlandırılıb. Bu fəslin “Müstəqillik dövrü” adlanan növbəti bölməsində müasir və eyni zamanda, özündə milli xüsusiyyətləri birləşdirən yeni yaşayış komplekslərinin salınması,

parkların, inzibati və ictimai binaların inşa edilməsi, yeni-yeni memarlıq abidələrinin ucaldılması haqqında ətraflı məlumat verilib. Həmin fəslin sonuncu bölməsi “Köhnə və yeni adlar” adlanır. Bu bölmədə köhnə Bakının küçələrinin və meydanlarının müasir adlarla qarşılığını özündə əks etdirən siyahı oxuculara təqdim edilir.

The screenshot shows a website titled 'BAKI' with a navigation menu on the left. The menu includes: Tarix, Paytaxt, Memarlıq, Sənədlər, Xronologiya, Görkəmli şəxslər, E-Resurslar, Biblioqrafiya, Fotoqalereya, and Videoqalereya. The main content area features a large image of a cityscape and a text block in Azerbaijani. Below the text is a section titled 'E-Kitablar' with six book covers displayed.

Baki dünyanın ən gözəl və böyük şəhərlərindəndir. Müxtəlif dövrlərdə Şirvanşahlar dövlətinin, Baki xanlığının, Baki quberniyasının, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin və Azərbaycan Sovet Sosialist Respublikasının mərkəzi olmuşdur. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin paytaxtı kimi, Baki şəhəri günbəgün daha da gözəlləşir və inkişaf edir.

Bakıda və Abşeron yarımadasında insanlar çox qədim zamanlardan maskunlaşmışlar. Buna səbəb Bakının Xəzər dənizinin sahilində, şimaldan-cənuba, qərbdən-şərqa gedən miqrasiya və ticarət yollarının kəsişməsində yerləşməsi, zəngin neft və qaz yataqlarının mövcudluğuudur.

Prezident Kitabxanasının amakdaşlarının Azərbaycan, ingilis və rus dillərində hazırladıqları "Baki" layihəsi qədim dövrlərdən bu günə kimi Bakının keçdiyi tarixi yolu işıqlandırır və onun müxtəlif aspektlərdən real manzarasını canlandırır.

Bakının tarixinə aid sənədlər, məşhur bakiilər haqqında bioqrafik məlumatlar, köhnə və müasir Bakının foto və video qalereyaları, Baki haqqında müxtəlif dillərdə yazılmış kitab və məqalələrin elektron versiyaları və biblioqrafik məlumatlar layihədə öz əksini tapmışdır.

E-Kitablar

Resursun növbəti fəslə "Sənədlər" adlanır. Bu fəsildə Bakının tarixinə dair sənədlər "Orta əsrlər", "Rusiya imperiyası dövrü", "Xalq Cümhuriyyəti dövrü", "Sovetlər dövrü" və "Müstəqillik dövrü" adlanan bölmələrdə toplanıb.

"Xronologiya" adlanan fəsildə qədim dövrdən bu günümüzə qədər Bakının tarixində baş vermiş mühüm hadisələrin qısa xronologiyası öz əksini tapıb.

Resursun növbəti fəslə "Görkəmli şəxslər" adlanır. Bu fəsildə Bakıda doğulan, ölkə və dünya miqyasında dövlətçilik, elm və texnika, mədəniyyət, incəsənət, idman və digər sahələrdə xüsusi xidmətləri olan şəxslər haqqında qısa bioqrafik məlumatlar əlifba sırası ilə verilib.

"E-Resurslar" fəslinin "E-kitablar" bölməsində Bakı şəhərinin tarixinə, iqtisadiyyatına, mədəniyyətinə, memarlığına, görkəmli bakiilərə aid kitabxananın fonduna daxil olan müxtəlif dillərdə 120-yə yaxın kitabın elektron versiyaları toplanıb. Həmin kitabların bir qismi kitabxananın Nadir ədəbiyyat fondunda saxlanılır və XX əsrin əvvəllərində nəşr edilib. "E-məqalələr" bölməsində isə Azərbaycan, rus və ingilis dillərində Bakı şəhərinə aid 166 məqalənin elektron versiyası istifadəçilərə təqdim edilir.

Resursun "Biblioqrafiya" fəslində Prezident Kitabxanasının fondlarına daxil olan Bakı şəhərinə aid müxtəlif dillərdə 530 kitabın biblioqrafik təsvirləri toplanıb.

"Baki" elektron resursunun maraqlı fəsilələrindən biri də "Fotoqalereya" adlanır. Bu fəsildə 100-dən çox nadir şəkil "Köhnə Bakı" və "Müasir Bakı" başlıqları altında istifadəçilərə təqdim edilir.

"Videoqalereya" adlanan sonuncu fəsildə köhnə və müasir Bakıya həsr olunmuş sənədli filmlər toplanıb.

<http://bakucity.preslib.az> ünvanında təqdim edilən elektron resursun materialları müntəzəm olaraq yenilənir.